

Paličkovaná krajka

Podrobné návody

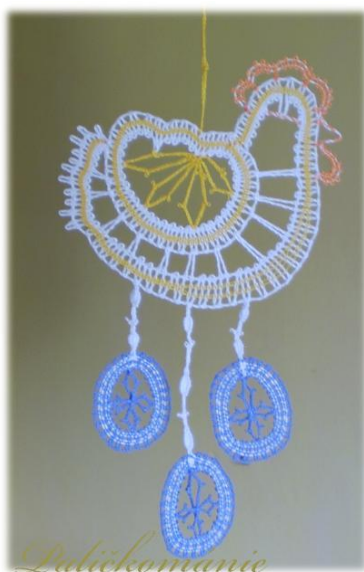
Techniky

Tužení krajky

Paličkování rozvíjí trpělivost, preciznost a fantazii.

Návody převzaty z www.palickomanie.cz

Tužení krajky

Když si tak zavzpomínám na své velmi amatérské začátky, mám s tužením jeden nepěkný zážitek, který mě nadlouho odradil od paličkování textilní krajky. Moc jsem toho ještě neuměla, ale pár pochval mě postrčilo k tomu, že jsem známé slíbila pro dceru paličkovaný límec k šatům (tehdy byla velká móda širokých límců). Už můj návrh na technické provedení byl špatný. Zvolila jsem pásku z polohodu, který se mi tak líbil, ale který je bohužel málo pevný pro takové účely. A teď se dostávám k té tragedii. Jako spousta jiných začátečníků, i já se po dokončení paličkování ptala sama sebe, čím to natužím.

Zkušenosti jsem měla jen s háčkovanými dečkami, a tak jsem uvažila škrob a límeček, který byl mimochodem přišpendlený jen na papírový podvinek, jsem tím potřela. Samozřejmě, že se ženské jedné hloupé přilepil k podkladu. Co teď? Žďoubala jsem z něj nějakou dobu přilepený pauzák. Bez valného výsledku. Pak jsem se rozhodla jej odmočit. Další hrůza - límeček se neuvěřitelně srazil, řídká krajka ztratila svou původní strukturu. Následovalo nové škrobení a vypínání na matraci, abych alespoň trochu napravila ty hrůzy. Za výsledek jsem se spíš styděla, než že bych na něj mohla být pyšná.

A proč tu teď vzpomínám na to, co bych raději zapomněla? Že je dobré řídit se radami zkušených, které radí, že leckdy je lepší netužit. Na účel krajky se musí myslet od začátku, ještě před tím, než si ji nakreslíte. Když ji chcete nosit nebo ji používat a tudíž i prát, musí být pevná, hustá, z vysráženého a dobře zvoleného materiálu. Např. krajka na dolním obrázku není natužená vůbec. Je jen přezhelená napařovací žehličkou přes plátno.

Přesto se v mnoha případech tužení hodí a já ho používám docela často. Paličkuji totiž převážně obrázky nebo drobnosti k zavěšení do prostoru. Pak je natužení krajky nutné. U obrázků proto, že tady nemusíme dodržovat tu zásadu o pevnosti krajky a vzor podřizujeme spíš námětu, tomu co chceme upaličkovat. A u drobností, jako jsou třeba vánoční nebo velikonoční dekorace, je to nutnost.

Čím tedy tužím? Naučila jsem se namíchat tužidlo z perchloretylenu a polystyrenu. Je to jednoduché, jen to smrdí a možná to nemusí dělat dobře lidem s nějakou alergií. To ale nemám nikým potvrzeno. Perchloretylen je totiž těžká látka a to vidím jako výhodu tohoto způsobu tužení - rychle vám to uschne, nemusíte čekat do druhého dne.

Koupíte ho v některých prodejnách drogerie, je to prostředek na čištění textilií. Polystyren získáte u někoho, kdo právě koupil nějaký přístroj - bývá v něm zajištěn proti rozbití (dnes se ale stále častěji používá kartón z recyklovaného papíru, tak snad nám polystyren nevymizí). Polystyren musí být samozřejmě bílý a čistý.

Návod:

- Perchlor si nalijete asi do poloviny malé skleničky se šroubovacím uzávěrem. Ten musí být přiléhavý, jinak se vám tužidlo do druhého dne vypaří.
- Polystyren lámete na menší kousky a hážete do tekutiny. Okamžitě se začne rozpouštět. Trochu to bublá a šumí, ale nelekejte se, nic to nedělá. Roztok toho spolyká docela hodně, takže jenom pár kousků nestačí. Množství se musíte naučit odhadnout. Já to dělám tak, že dokud polyká, tak dávám. Když už se na hladině tvoří jakési bublinky a kousky se hůře rozpouští, přestanu. Míchám obyčejnou špejlí.
- Roztok si vyzkoušejte. Když tuží málo, přidejte polystyren. Nebo můžete krajku natužit dvakrát - to doporučuje p. Malátová ve své výborné knížce.
- Na krajku ho potom nanáším smotkem vaty na špejli. Posloužit může i ušní vytěrátko, ale tady pozor na tyčinku, která je z plastu, mohla by se rozpustit. smotek namočím do roztoku a trochu ho "vyždímám" o okraj sklenky. Krajku pak tupuji - vlhčím tímto roztokem tak, aby nestékal po podvinku, pouze se navlhčily nitě. Na nanášení tužidla se prodávají také štětečky, ale mně špejle naprosto vyhovuje. Po natužení odlomím konec s vatou a vyhodím. Na nové tužení si dávám čistou vatu (ta původní stejně díky tužidlu ztvrdne).
- Odšpendlíme až po úplném zaschnutí. Nebuďte netrpěliví. Zrychlit schnutí - nebo spíš odtěkání látky můžeme na teple, ať už u radiátoru nebo na slunečních paprscích.

Zásady tohoto tužení:

- O naprosté čistotě všech pomůcek snad nemusím dlouze psát
- Podvinek musí být, dříve než začneme paličkovat, pokrytý něčím, co krajku uchrání před jeho barvou, ať už je nakreslený tužkou, kuličkovým perem nebo vytištěný, to všechno může působením tužidla do krajky zapustit a už nepustit. Používám širokou izolepu, kterou postupně přelepím celý podvinek. Ten se pak může využít i vícekrát. Na větší práce se dá dát mikroten, potravinová folie, euroobal nebo se dá někde koupit průsvitná folie v roli, která po odlepení spodní vrstvy přilne na podvinek a drží (ta je prima, ale nevím, kde ji koupit; kdyby někdo věděl, byla bych ráda)
- Pozor, na čem paličkujete. Když paličkujete na polystyrenové desce, nemůžete tento způsob využít. První tužení vám v desce vyhloubí brázdy, tak moc má perchlor polystyren rád.
- Krajku nemáčíme, pouze jemně vlhčíme. To naprosto stačí.
- Větrat nebo tužit tam, kde to nikomu nevadí. Když jsem ještě bydlela v paneláku, rodina dost protestovala. Od té doby se u nás ujal název **smradítko** - poznáte proč .
- Perchlor je nebezpečná látka, ale mně se nikdy nic nestalo. Ani nepoužívám ochranné rukavice, protože se ho nijak nedotýkám, ani se v něm nemáchám. To platí spíš pro lidi, kteří s ním čistí oděvy. Přesto je nutné dodržovat zásady uvedené na obalu. Tužidlo by se určitě nemělo nikde válet, hlavně v dosahu dětí, ty napadne ledacos.

Textilní krajky - dečky, okolky, krajky oděvní tužím tekutým škrobem, který si podle návodu rozpustím ve vodě a krajku do roztoku namočím. Pak ji buď vypnu na polystyrenové desce pokryté ručníkem, nebo ji nechám volně rozloženou a urovnanou uschnout a ještě mírně vlhkou ji přes utěrku napařím. Při žehlení se ji snažím srovnat do požadovaného tvaru. S tímhle se ale ještě pořád peru, sbírám zkušenosti.

Další možnosti tužení, se kterými ale nemám žádnou zkušenost:

- ředěné lepidlo Herkules - já ho používám jen na přilepení krajky a vím, že umí dělat fleky
- cukrová voda - to neumím. Na něco by se snad hodila, třeba na andílky, kteří mají stát, ale dečky škrobené touto metodou se mi moc nelíbí, připomínají mi ty umělohmotné, musíš ji zlomit, aby visela přes okraj.
- tužidlo pro krajkářky se dá koupit, např. v [Atelieru Moravia](#). Nově nabízí tužidlo i e-shop pro krajkářky [mARTina](#).

Ať už se rozhodnete tužit nebo netužit, s krajkou buďte vždy obezřetní, ať si nepokazíte výsledek. Tady platí několikanásobně **Práce kvapná - málo platná**.